

ILMIY TADQIQOTLARDA XORIY TAJRIBASI

Davronova Feruzaxon Nodirjon qizi

Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy Universiteti.

Email: feruzaxondavronova@gmail.com

Annotation: Foreign experience in scientific research plays a vital role in driving innovation, collaboration, and progress in a globally interconnected world. This article explores the significance of incorporating diverse perspectives, expertise, and methodologies from researchers across borders into scientific endeavors. By embracing foreign experience, researchers gain access to a rich tapestry of ideas, alternative solutions, and fresh insights that can lead to breakthrough discoveries. Through case studies and examples from various fields, including technology transfer, education, traditional medicine, global health initiatives, environmental conservation, and space exploration, the article demonstrates how international collaboration enhances scientific understanding and drives advancements in research. By celebrating diversity, promoting international cooperation, and leveraging foreign experience, scientists can unlock new possibilities, address complex challenges, and shape a more interconnected and vibrant scientific community.

Keywords: Driving innovation, technology transfer, education, traditional medicine, global health initiatives, environmental conservation, and space exploration.

Аннотация: Зарубежный опыт научных исследований играет жизненно важную роль в стимулировании инноваций, сотрудничества и прогресса в глобально взаимосвязанном мире. В этой статье исследуется важность включения различных точек зрения, опыта и методологий исследователей из разных стран в научные усилия. Охватывая зарубежный опыт, исследователи получают доступ к богатому набору идей, альтернативных решений и свежих идей, которые могут привести к прорывным открытиям. Благодаря тематическим исследованиям и примерам из различных областей, включая передачу технологий, образование, традиционную медицину, глобальные инициативы в области здравоохранения, экологию, сохранение и исследование космоса, статья демонстрирует, как международное сотрудничество расширяет научное понимание и способствует прогрессу в исследованиях. Прославляя разнообразие, продвигая международное сотрудничество и используя зарубежный опыт, ученые могут открыть новые возможности, решить сложные проблемы и сформировать более взаимосвязанное и активное научное сообщество.

Ключевые слова: стимулировании инноваций, передача технологий, образование, традиционная медицина, глобальные инициативы в области здравоохранения, экология, сохранение и исследование космоса.

Kirish: Xorijiy tadqiqot tajribasi global miqyosda bir-biriga bog'langan dunyoda innovatsiyalar, hamkorlik va taraqqiyotni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu maqola turli mamlakatlar tadqiqotchilarining turli nuqtai nazarlari, tajribalari va metodologiyalarini ilmiy ishlarga kiritish muhimligini yoritib beriladi. Xalqaro tajribani o'zlashtirib, tadqiqotchilar ulkan kashfiyotlarga olib kelishi mumkin bo'lgan ulkan g'oyalarga, muqobil yechimlar va yangi g'oyalarga

ega bo'ladilar. Maqola texnologiya almashuvi, ta'lim, xalq tabobati, global sog'liqni saqlash tashabbuslari, tabiatni muhofaza qilish ekologiyasi va fazoni o'rganish kabi turli sohalaridagi amaliy tadqiqotlar va misollar orqali xalqaro hamkorlik qanday qilib ilmiy tushunishni kengaytirishi va tadqiqotlarni ilgari surishini tushuntirib beradi. Olimlar yangi imkoniyatlarni kashf etishlari, murakkab muammolarni hal qilishlari va yanada bog'langan va jonli ilmiy hamjamiyatni qurishlari mumkin.

Kalit so'zlar: texnologiya almashuvi, ta'lim, xalq tabobati, global sog'liqni saqlash tashabbuslari, tabiatni muhofaza qilish ekologiyasi va fazoni o'rganish.

Tadqiqot obyekti va qo'llanilgan metodlar:

Tadqiqotning obyekti sifatida jahonda rivojlangan va rivojlanib kelayotgan davlatlardan allaqachon tasdiqlanib bo'lgan tadqiqotlarni tegishli sohalarida qo'llab ko'rishning foydali tomonlari yoritib berilgan. Tadqiqot mavzusini yoritishda taqqoslash, misol keltirish, dalillash ka'bi usublardan foydalanilgan.

Olingan natijalar va ularning tahlili:

Bugungi rivojlangan zamonda ilmiy izlanishlar hech qanday chegara bilmaydi. Turli g'oyalar, metodologiya va tajriba almashish nafaqat oddiy tusga aylandi, balki ta'limning turli sohalarida taraqqiyot uchun muhim ahamiyatga ega. Xorijiy tajribani ilmiy tadqiqotlatga kiritish rivojlangan innovatsiyalardan tortib global hamkorlikni mustahkamlashga bo'lgan ko'plab foyda keltiradi.

Ilmiy tadqiqotlarning xilma-xilligi, xususan, xorijiy istiqbollarni o'z ichiga olgan holda, tadqiqotchilar uchun odatiy fikrlash va muammolarni hal qilish uchun birlashganda, ular o'zlari bilan turli yondashuvlar, yangi tushunchalar va yangi kashfiyotlar uchun muqobil yechimlarni olib keladi.

Xorijiy tajribani ilmiy tadqiqotlarga integratsiyalashning asosiy afzalliklaridan biri bu bilimlar almashinuvini boyitishdir. Turli davlatlardagi tadqiqotchilar ko'pincha o'ziga xos tajriba va ko'nikmalarga ega bo'lib qachonki ular birlashganda g'oya va metodlarning turli xilma-xilliklar yaratishadi.

Bundan tashqari, ilmiy tadqiqotlar bo'yicha xorijiy tajriba madaniyatlararo hamkorlik va hamkorlik madaniyatini rivojlantiradi. Fanlararo tadqiqotlar tobora muhim ahamiyat kasb etayotgan bir davrda, turli kelib chiqishi tengdoshlari bilan samarali ishlash qobiliyati qimmatli mahoratdir. Xalqaro tadqiqotchilar bilan hamkorlik qilish orqali olimlar nafaqat ilmiy dunyoqarashlarini kengaytiribgina qolmay, balki bugungi global tadqiqot landshaftida muvaffaqiyatga erishish uchun muhim bo'lgan muloqot, jamoa bo'lib ishlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradilar.

Shuningdek, ilmiy tadqiqotlarda xorijiy tajribaning integratsiyalashuvi xalqaro tarmoqlar va hamkorlik aloqalarini o'rnatishga yordam beradi. Chegaralarni o'z ichiga olgan hamkorlikdagi tadqiqot loyihalari tadqiqotchilarga o'z mamlakatlarida osonlikcha mavjud bo'lmagan resurslar, imkoniyatlar va mablag'lardan foydalanish imkonini beradi. Ushbu hamkorlik nafaqat tadqiqot natijalari sifati va ta'sirini oshiribgina qolmay, balki ilm-fanning global miqyosda rivojlanishiga ham hissa qo'shadi.

Ilmiy tadqiqotlarda xorij tajribasidan foydalanish ko'plab foyda keltirishi mumkin, shu bilan birga quyidagi misollar buning yaqqol dalili bo'la oladi:

“Texnologiyalar transferi va bilimlar almashinuvi”: Ilmiy tadqiqotlardagi xorijiy tajriba texnologiyalarni foydalanish aynan fan va texnika yo'nalishida ko'plab muvaffaqiyatlarga erishgan. Misol uchun, NASA va Yevropa kosmik agentligi (ESA) o'rtasidagi **“Hubble”** kosmik

teleskopi bo'yicha hamkorlik nafaqat astronomiya sohasidagi kashfiyotlarga olib keldi, balki butun dunyo bo'ylab fazoni tadqiq qilish imkoniyatlarini kengaytirdi.

“Xalq tabobatini zamonaviy tadqiqotlarga olib kiritish”: Xitoy xalq tabobati yoki **Ayurveda** kabi xalq tabobati giyohlardan, hayvonlar va minerallardan kelib chiqqan dorivor vositalar qo'llashgan. Dorivor giyohlardan turli xil kasalliklarda qo'llaniladigan jenshen muhim o'rin tutgan. Limonnik, kamfara, rovoch, zanjabil, hind konopi, bambuk kurtagi, choy, piyoz, sarimsoq piyoz, yelimlar qo'llanilgan. Shuningdek, Beshta lazzat, ba'zan „*Besh ta'm*“ deb ham tarjima qilinadi: o'tkir (辛), shirin (甘), achchiq (苦), nordon (酸) va sho'r (咸) Moddalar, shuningdek, bir nechta ta'mga ega bo'lishi mumkin yoki hech qanday ta'mga ega bo'lmasligi mumkin bo'lgan giyoh(ya'ni, *淡* lazzat). Xushbo'ylik moddaning ma'lum xususiyatlarini va taxmin qilingan terapevtik „dozalarini“ nazarda tutadi: sho'r „pastga tushadi va qattiq massalarni yumshatadi“; shirinlik „to'ldiruvchi, uyg'unlashtiruvchi va namlovchi“; o'tkir moddalar terni keltirib chiqaradi va qonga ta'sir qiladi; nordonlik tabiatda siquvchi (涩) bo'lishga intiladi; achchiq „ issiqlikni chiqaradi, ichaklarni tozalaydi va namlikni yo'q qiladi“.

G'arb olimlari va Xitoy va Hindiston kabi mamlakatlardagi an'anaviy tibbiyot amaliyotchilari o'rtasidagi hamkorlik yangi davolash yondashuvlari va dori-darmonlarni kashf qilish jarayonlarini yangi bosqichga olib chiqdi.

“Global sog'liqni saqlash tashabbuslari va transchegaraviy tadqiqotlar”:

Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti (JSST) Birlashgan Millatlar Tashkilotining xalqaro sog'liqni saqlash uchun mas'ul bo'lgan ixtisoslashgan agentligidir. JSSTning rasmiy mandati butun dunyo bo'ylab zaif qatlamlarga yordam berish bilan birga salomatlik va xavfsizlikni ta'minlashdan iborat.

Tibbiy tadqiqotlar uchun genomik ma'lumotlar bilan bo'lishish uchun butun dunyo bo'ylab tadqiqotchilarni birlashtirgan Genomika va Salomatlik bo'yicha **Global Alyans** kabi loyihalar chet el tajribasi sog'liqni saqlash va kasalliklarning oldini olish bo'yicha sa'y-harakatlarni qanday rivojlantirishi mumkinligini ko'rsatdi

“Kosmik tadqiqotlar va xalqaro hamkorlik”: Koinotni tadqiq qilish missiyalarida xalqaro hamkorlikning rolini bugungi kunda ko'plab davlatlar tomonidan tan olingan. NASA, Roskosmos va Yevropa kosmik agentligining Xalqaro kosmik stansiya kabi loyihalardagi hamkorligi turli mamlakatlardan tajriba va resurslarni birlashtirish mikrogravitatsiyani tadqiq qilish va insonning kosmik parvozi kabi sohalarda ilmiy tushunishni qanday rivojlantirishi mumkinligini isbotlab berdi.

Xulosa

Nafaqat ilmiy izlanish va tadqiqotlarda, balki har qanday sohada allaqachon muvaffaqiyatga erishib ulgutgan metod va usullardan foydalanish har tomonlama o'rganish va tushunish uchun qulay hisoblanadi. Xorijiy tajriba turli sohalardagi ilmiy izlanishlarni qanday shakllantirganiga oid aniq misollarni o'z ichiga olgan holda, yuqorida keltirilgan misollar o'quvchilarga ilmiy faoliyatdagi xalqaro hamkorlikning ta'siri va afzalliklarini aniq tasvirlab bera olishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <https://www.internationalegg.com/uz/>- Jahon Sog'liqni saqlash tashkiloti (WHO)
2. <https://www.nasa.gov/>- National Aeronautics and Space Administration

3. <https://uzpharmagency.uz/index.php/?oz/news/qadimgi-xitoyning-garoyib-tibbiyoti-chjen-nzyuterapiya-dorivor-giyohlar-va-diniy-taqiq-bilan-boglik-bolgan-jarrohlik-> Xitoy Xalq Tabobati [31-32 betlar]
4. International Research Journal of Biochemistry and Bioinformatics. [page 11]
5. International Research Journal of Agricultural Science and Soil Science. [page23]
6. International Research Journal of Basic and Clinical Studies. [page 6]
7. Djafarova, Dildora, Yaxshiboyeva Nodira, and Abdullayeva Zulfiya. "Socio-Cultural Memory And Its Reflection In French Phraseology." *Journal of Positive School Psychology* (2022): 2883-2889.
8. Yaxshiboyeva, Nodira. "Reconstruction of coloristic expressions in erkin azam's" noise" and" pakana's love"." *Конференции*. 2021.
9. Ilhomovna, Djafarova Dildora, and Bobokalonov Odilshoh Ostonovich. "Interaction of Language Games in the Articulation of “Historical Memory” Within French and Uzbek Phraseology." *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769) 2.1 (2024): 348-354.
10. Ilhomovna, Djafarova Dildora, Bobokalonov Odilshoh Ostonovich, and J. A. Yakubov. "Archaic Phraseological Units as Windows into “Historical Memory” in French and Uzbek Linguistic Traditions." *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157) 2.1 (2024): 163-169.
11. Ilhomovna, Djafarova Dildora, Bobokalonov Odilshoh Ostonovich, and Yaxshiboyeva Nodira Ergashovna. "Contemporary Usage of Archaic Phraseological Units Expressing “Historical Memory” In Uzbek and French Languages." *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769) 2.2 (2024): 371-377.
12. Ilhomovna, Djafarova Dildora. "Phraseological Units Expressing" Memory"/" Mémoire" in Linguistics and their Analysis through Texts." *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development* 2.11 (2023): 490-492.
13. Яхшибоева, Нодира. "Таржима жараёнида маданиятлараро мулоқотнинг социолингвистик хусусиятлари." *Академические исследования в современной науке* 2.17 (2023): 165-169.
14. Иногамова, Ф. М., and Н. Э. Яхшибоева. "Фразеологик маънонинг конвенциаллиги." *Academic research in educational sciences* 3.5 (2022): 1176-1182.
15. Яхшибоева, Н. (2023). Туристический дискурс как один из особых видов институционального дискурса. *International Bulletin of Applied Science and Technology*, 3(6), 879-884.
16. Яхшибоева, Нодира. "The role of tourism terminology in french." *O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI XABARLARI*, 2023,[1/4] (2023).